

РЕШЕНИЕ

№ 117

гр. Варна, 12.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 12 СЪСТАВ, в публично заседание на втори декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Десислава Йорданова

при участието на секретаря Станислава Ст. Стоянова
като разглежда докладваното от Десислава Йорданова Гражданско дело №
20223110104898 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявен от Н. И. С. срещу **** за заплащане на сумата от 5 000,00 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в преживени душевни болки и страдания вследствие на неразумния срок на висящност на досъдебно производство 99/2020 г. по описа на 04 РУП при ОД на МВР –Варна, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба-14.04.2022 г. до окончателното й заплащане

Ищцата твърди, че през юни 2019 г. е пострадала от кражба, за което през м.01.2020 г. е подала жалба до ***, по която било образувано досъдебно производство 99/2020 г. по описа на 04 РУП при ОД на МВР –Варна. Сочи, че до момента досъдебното производство не е приключило, нито е внесен обвинителен акт, като разследващите органи и прокуратурата в дълги периоди не са извършвали процесуални действия, а само отделни, разпокъсани такива. На 30.07.2021 г. наблюдаващият прокурор се произнесъл с постановление за прекратяване на производството, което било отменено по жалба на ищеца с определение 382/19.08.2022 г. по ч.н.д. 3286/2021 г. по описа на ВРС, потвърдено с определение 205/11.11.2021 г. по в.ч.н.д. 984/2021 г. по описа на ВОС, като били дадени указания за предприемане на действия по разследването. Сочи се, че след връщане на делото на прокуратурата, с оглед отмяна на прекратителното определение, почти половин година не е осъществено нито едно редовно действие по разследването. Сочи се, че ищецът е пострадало лице по смисъла на НПК, като счита, че наличието на престъпление и неговия автор са очевидни и досъдебното производство не се отличава с правна или фактическа сложност, поради което продължаването му в период от 2 години и половина противоречи на закона и разбиранията за разумни срокове. Твърди, че тази продължителност на досъдебното производство се е отразила крайно негативно на душевното й състояние. Поддържа, че липсата на яснота за изхода на производството е довело до усещане за неефективност и недостатъчна справедливост. Излага, че нарушението на принципа за разглеждане на делото в разумен срок се е отразило зле на психиката и личността й – станала е нервна и раздразнителна, страда от неравномерен и некачествен сън, загубила предишната си жизненост, затвърдило се чувството й за безсилие. Счита, че претендирания размер на обезщетението е справедлив. Иска се уважаване на исковата претенция.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът *** е подал отговор на исковата молба, с който оспорва нейната основателност. Сочи се, че не е налице забавяне на досъдебното

производство и разследването протича в разумни срокове, с оглед обстоятелството, че актове по него са били обект на съдебен и инстанционен контрол. Излага се, че досъдебното производство е образувано на 10.03.2020 г. за престъпление по чл.194, ал.1 НК, извършено на неустановена дата през м.06.2019 г. Сочи се, че прокуратурата не е била сезирана със сигнал незабавно след събитията, което е отнело възможността за работа по „горещи след“. Сочи се, че досъдебното производство е било прекратено с постановление на 30.7.2021 г., като след съдебен контрол на това постановление делото е било върнато фактически на наблюдаващия прокурор на 19.11.2021 г. Излага се, че по две искания на ищцата – м.09.2021 г. и м.12.2021 г. са налице произнасяния за отказ наблюдаващият прокурор да бъде отведен, като на 31.03.2022 г. от *** са потвърдени двете постановления на *** със връзка с исканията за отвод. В периодите, в които е извършван съдебен и инстанционен контрол, разследващите органи са били възпрепятствани да извършват задълженията си. Излага се, че ищецът не е посочил конкретни вреди, които е търпял. Сочи се, че между ищеца и сочен за евентуален извършил на престъплението е налице спор за материално право и се водят граждански дела, който рефлектира върху наказателното производство. На следващо място, се поддържа, че не съществува причинно-следствена връзка между твърдените вреди и воденото наказателно производство. Счита, че ПРБ следва да бъде освободена от отговорност на основание чл.5, ал.1 ЗОДОВ, тъй като е налице поведение на ищеца макар правомерно, което е довело до соченото забавяне. Евентуално сочи, че ищецът е допринесъл за увреждането – евентуалното забавяне с оглед множеството сигнали, поради което намира, че обезщетение следва да бъде намалено на осн. чл.5, ал.2 ЗОДОВ. Възражава се, че претендираният размер на обезщетение е завишен. Иска се отхвърляне на исковата претенция.

Варненския районен съд, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните съгласно чл. 235, ал. 2 ГПК, намира следното:

Съдът е сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 26, ал. 1 от ЗОДОВ, вр. чл. 6 § 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Според чл. 26, ал. 1 и ал. 2 ЗОДОВ държавата отговаря, чрез съответния орган за вредите, причинени на граждани в резултат на нарушаване правото им на разглеждане и разрешаване на делата в разумен срок съгласно чл. 6, § 1 от Конвенцията.

Съгласно Решение № 210 от 15.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 3053/2014 г., III г. о., ГК, докладчик съдията **** Допустимостта на иска по чл. 26 ЗОДОВ за обезщетение на вредите от нарушение на правото по чл. 6, § 1 ЕКЗПЧОС по висящо производство не е обусловена от абсолютните процесуални предпоставки на чл. 8, ал. 2 ЗОДОВ - да е изчерпана административната процедура за обезщетение на вредите по реда на глава трета "а" от ЗСВ и да няма постигнато споразумение, с оглед на което съдът намира, че настоящото производство е допустимо.

По същество, за уважаване на иска ищецът следва да докаже, че е търпял вреди, както и вида и интензитета на претърпени неимуществени вреди, причинени от нарушение на правото му на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6 § 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи; провеждане на разследването по образуваното досъдебно производство, в неразумен срок.

В тежест на ответника е да докаже, че органът е разгледал делото в разумен срок, както и да докаже всички факти, които обосновават такъв извод. Ответникът следва да докаже възражението си, че ищецът с поведението си е причинили удължаване срока на разследване.

Разпоредбата на чл. 26 ЗОДОВ представлява специална вътрешноправна защита на признатото от чл. 6, § 1 от Конвенцията право като ангажира отговорността на държавата да обезщети вредите, настъпили вследствие на нарушено право на неин гражданин за разглеждане и решаване на дело в разумен срок. Съгласно чл. 6, ал.1 от ЕКЗПЧОС всяко лице при определянето на неговите граждански права и задължения или при наличието на каквото и да е наказателно обвинение срещу него има право на справедливо и публично гледане на неговото дело, в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона. Материално-правно легитимирано да предяви иска е и лице то, което има статут на жертва по смисъла на чл. 6 ЕКПЧ-носител на права, признати от националното право, които са засегнати от неоправданото забавяне и изходът на производството има решаващо значение за тези права. От материали по досъдебното

производство се установява, че то е образувано по жалба на ищеца, както и че на ищеца са му разяснени правата на пострадад по ЗПФКПП. Именно, че ищецът е сезирал прокуратурата с твърдения за засягане на имуществената му сфера му придава качеството на пострадад от престъпление и обосновава правото му да се ползва от търсената с предявения иск закрила, обусловена от интереса образуваното досъдебно производство да се разгледа и реши в разумен срок. Качеството жертва/пострадал от престъплението, ищецът е придобил от момента на образуване на досъдебното производство / с прокурорско постановление от 10.03.2020 г./, който то е и началният момент за определяне продължителността, съответно разумността на срока на разследване (в този смисъл решение № 72/18.05.2017 г. по гр. д. № 3619/2016 г. на ВКС).

По отношение на въпроса дали досъдебното производство продължава в разумен срок:

Критериите, които съдят следва да съобрази при разглеждане на иск по чл.2б, ал.1 ЗОДОВ, по отношение на преценката допуснато ли е нарушения са посочени в чл.2б, ал.2 ЗОДОВ: 1. общата продължителност и предмета на производството, 2. неговата фактическа и правна сложност, 3. поведението на страните и техните процесуални представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и 4. други факти, които имат значение за правилната преценка за разумност на периода.

Механизмът, по който се прави извод дали е спазено изискването за разумен срок е следният: първо се установява продължителността на релевантния период и след това се преценява дали този период е разумен. Разумността се оценява с оглед обстоятелствата по делото, като се търси баланс между интересите на лицето възможно най-бързо да получи решение и необходимостта от внимателно проучване и правилно провеждане на наказателното производство. / Решение № 66 от 2.04.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5813/2014 г., III г. о., ГК/

Няколко са важните фактора, за да се реши дали делото е сложно: естеството на фактите, които следва да бъдат установени, броя на обвиняемите и свидетелите, нуждата се получат документи по делото /включително и от чужбина/, съединяването на делото с други дела, встъпването на други лица в процеса. За преценката на поведението на компетентните органи - голямо значение имат усилията им за ускоряване на производството. Съдебните органи са тези, от които се очаква да следят всички участници в производството да полагат максимални усилия за предотвратяване на ненужно забавяне.

В конкретния случай на изследване подлежи периода от образуване на досъдебното производство 99/2020 г. по описа на*** /10.03.2020г./ до датата на приключване на съдебното дирене / 02.12.2022 г./, доколкото съдят следва да съобрази и настъпилите в хода на производството факти / чл.235, ал.3 ГПК./

От представения от ответника препис на материалите по досъдебно производство към 03.10.2022 г. се установява следното:

Подадена е жалба от Н. С. на 30.01.2020 г. /л.105 от делото/, като на 03.02.2020 г. е разпоредено да се извърши проверка на основание чл.145 ЗСВ. В даденото от С. сведение на 30.01.2020 г. се сочи, че се касае за дата от лятото на 2019 г., когато *** / син на покойния й съпруг/ отишъл в семейната къща в с.Константиново и от там взел 50бр. учебни помагала по оториноларингология / пълно наименование и снимки на корицата на л.124-126/ с автор проф д-р *** и технически редактор д-р Н. И. С. на стойност 16 лв/бр. себестойност и 25 лв./бр. продажна цена / л.108/. Това сведение следва да се съобрази, доколкото изяснява предмета на разследване, като сведенията на другите лица са неотнормими тъй като предхождат релевантния период.

Досъдебното производство е образувано на **10.03.2020 г./ л.62/** за престъпление по чл.194, ал.1 НК / кражба/ за това, че на неустановена дата през юни 2019 г. в с. Константиново, област Варна са отнети чужди движими вещи – 50 бр. учебни помагала от владението на Н. И. С., без нейно съгласие с намерение противозаконни да бъдат присвоени и наблюдаващият прокурор е указал да бъдат разпитани – Н. С., която да бъде запозната и с правата на пострадад; други лица; да се изготви оценителна експертиза и разследването да приключи в 2-месечен срок

Срока за извършване на разследването е удължаван с прокурорски постановления от 13.05.2020 , 14.07.2020 г.,18.09.2020 г., 16.11.2020, 29.12.2020, 10.03.2021 г. 10.05.2021 г. 27.01.2022 /л.221/; ; 28.03.2022 /л.241/; 07.06.2022 г./л.250/ - до 19.07.2022 г.

На 22.04.2020 г. са извършени разпити на свидетелите Н. С. и Илиян Пламенов Недев.

На 05.05.2020 г. е изискана справка за лицето Владимир Пламенов Недев; на 17.06.2020 г. са извършени разпити на свидетелите Дарина Данчева Йорданова и Владимир Недев; /л.137 от делото/;

На 02.10.2020 г. е разпитана отново Н. С. /л.135/. На 09.10.2020 г. е разпитана***/л.148/.

На 22.10.2020 г. е назначена оценителна експертиза /л.156/. Съгласно нея размера на отнетите вещи е в размер на 700 лв.

На 30.10.2020 г. са разпитани отново *** /л.140,144/.

С постановление от 12.01.2021 г. наблюдаващият прокурор е указал извършването на очна ставка между С. и ***. Такава е извършена на 15.01.2021 г. /л.150/ На същата Н. С. е поискала предявяване на разследването.

С постановление от 15.02.2021 г. наблюдаващият прокурор се е произнесъл по направени искания от пострадалата С. на 08.02.2021 г., като е уважено искане за допускане на повторна оценителна експертиза. На същата е назначена повторна експертиза /л.160/, която е била изготвена на 10.06.2021 г. /л.166-171/, съгласно която стойността на откраднатите учебни помагала е 912 лв.

В изпълнение на разпореждане на наблюдаващия прокурор от 27.04.2021 г., на 18.05.2021 г. от разследващия полицай е изискана информация от МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ –Варна, която е постъпила на 26.05.2021 г.

На 09.07.2021 г. досъдебното производство е изпратено на ВРП с мнение на разследващия полицай за прекратяване на наказателното производство, тъй като не са събрани достатъчно данни за извършено престъпление.

На 30.07.2021 г. досъдебното производство е било прекратено с постановление на наблюдаващия прокурор на основание чл.24, ал.1, т.1 НПК.

С определение 382/19.08.2021 г. по ч.н.д. 3286/2021 г. по описа на ВРС, 4 състав е отменено прокурорското постановление при ВРП за прекратяване на досъдебното производство и последното е върнато на ВРП / 213 и сл./. Определението на ВРС е потвърдено с определение 502/11.11.2021 г. по в.ч.н.д. 984/2021 г. по описа на ВОС, 5 състав /л.209/

На 19.11.2021 г. е докладвано делото след приключване на съдебните производства, като на 02.12.2021 г. ДП 99/2020 по описа на 4РУ е изпратено на разследващия орган за изпълнение на указанията на ВРС и ВОС, като е определен двумесечен срок от 19.11.2021 г. /л.208/. От искането за продължаване срок на разследването от 29.03.2022 г./л.242/ се установява, че в периода от 14.12.2021 г.-20.12.2021 г. досъдебното производство е били във ВОП за произнасяне по искане за отвод на наблюдаващия прокурор.

От материалите от досъдебното производство от л.227 и сл. се установява, че за 24.03.2022 г. е била насрочена очна ставка между свидетели по делото- за който Владимир Недев е бил призован на 15.03.2022 г./ л.227/, а ***и Н. С. са призовани на 23.03.2022 г. /л.228 и сл./. За връчване на призовките до последните трима на 22.03.2022 г. е изискано съдействие от началника на 2 РУ на МВР –Варна /л.236/. От материалите по досъдебното производство се установява, че разпити на 24.03.2022 г. не са извършвани, а на тази дата Н. С. е депозирала питане вкл. изискване информация защо призовки са връчени на 23.03.2022 г.

От протокола за призоваване по телефона се установява, че на 26.05.2022 г./ *** е призован за провеждане на очна ставка на 09.06.2022 г./л.246/. А с постановление от 26.05.2022 г. е постановено ***да бъде принудително доведена за провеждането на същата очна ставка.

От постановление на наблюдаващия прокурор от 23.06.2022 г. се установява, че делото е пристигнало във ВРП след произнасяне от ВКП по жалба на Н. С., без да се посочва кога е постъпила тази жалба, кога делото е изпратено на ВКП и кога делото е върнато във ВРП.

Не са представени материали от досъдебното производство след датата 23.06.2022 г. до 03.10.2022 г., доколкото при изпращане на препис от досъдебното производство по настоящото в придружителното писмо изрично е отразено, че се изпращат наличните материали към **03.10.2022 г.**

В последното по делото съдебно заседание -02.12.2022 г. представителя на ВРП е посочил, че досъдебното производство „е на проверка“ и не може да посочи дали е приключило. Към последното съдебно заседание от ВРП не са представени доказателства досъдебното производство да е приключило.

При така установения ход на досъдебното производство и при приложение на чл.26, ал.2 от ЗОДОВ, настоящият състав намира, че ДП 99/2020 г. по описа на 4РУ ОД на МВР-Варна не е протекло в разумен срок.

За да достигне до такъв извод, съдът съобразява, че общата продължителност на досъдебното производство от 10.03.2020 г. до дата на приключване на съдебното дирене – 02.12.2022 г. е- 2 години, 8 месеца и 22 дни, като към последно посочената дата не са налице данни досъдебното производство да е приключило. Предмета на досъдебното производство е разследването на престъпление „кражба“ по смисъла на чл.194 НК – отнемане на учебни помагала, за които се разследва дали са отнети от ищцата и за които са представени доказателства, че са с автор-покойния съпруг на ищеца и редактор –ищцата, като с оглед изготвените в досъдебното производство 2 бр. оценителни експертизи стойността на отнетите вещи е 700 лв.- по първата ОЕ и 912 лв.- по повторната ОЕ. Съдът намира, че досъдебното производство с оглед разследването престъпление, такова срещу собствеността, което по характер попада сред често разследваните от районните прокуратури; предмета на отнемане- определен брой еднородни вещи, отнети при един акт; както и данните за ограничен брой свидетели – общо петима души, не се характеризира с фактическа и правна сложност.

Съдът съобразява събраните доказателства от материалите по досъдебното производство по отношение и поведение на страните, участниците в него и компетентните органи. Видно от изложеното от фактическа страна в периода от образуване на ДП /м.03.2020 г./ до м.07.2021 г., когато делото е предадено от разследващия полицай на наблюдаващия прокурор с мнение за прекратяване, извършените от разследващите органи действия са били многобройни и въпреки, че са разкъсани във времето не могат да обусловят самостоятелен извод за нарушение. В този период са извършени разпити на 5 лица, очна ставка, два броя оценителни експертизи, втората от които по искане на Н. С., с оглед на което съдът намира, че в този период ВРП като цяло е предприемала активни действия, за да осигурява разглеждането на делото в разумен срок.

Съобразявайки, че за дело, което не е фактически и/или правно сложно, периода от м.03.2020 г. до м.07.2021 г. е пределен, с оглед продължаването на досъдебното производство след м.07.2021 г. до м.12.2022 г., съдът намира, че то се развива в неразумен срок. След като с постановление от 30.07.2021 г. ДП е било прекратено, то е върнато отново на ВРП на 19.11.2021 г. след като на две съдебно инстанции прекратяването е намерено за незаконосъобразно. Необходимостта от двуинстанционен съдебен контрол е вследствие на намереното за неправилно прекратяване на досъдебното производство, като съдът е дал указания за извършване на допълнителни действия по разследването. Следователно причина за това забавяне на производството е неизпълнение на задължението на съответния наблюдаващ прокурор да осигури приключване на разследването чрез извършването на всички необходими действия, като укаже, контролира или извърши необходимите действия по разследването / осъществява ръководство на разследването по смисъла на чл.196 НПК/. Следва да се посочи, че след м.12.2021 г. не се съдържат данни за събрани доказателства в хода на досъдебното производство. Установява се, че на 24.03.2022 г. в 13.30 ч. е следвало да се извърши очна ставка, за която трима от свидетелите са призовани на 23.03.2022 г. в 14.00 ч. Въпреки, че в НПК няма изискване за минимален срок за призоваване на свидетели преди датата на действието, което следва да се осъществи с тяхно участие, настоящият състав намира, че призоваването им по-малко от 24 часа преди действието не е проява на организация на провеждането на разследването, каквато органите по разследване следва да проявяват. Въпреки това, доколкото призованите на 23.03.2022 г. свидетели не са представили доказателства за уважителни причини за неявяването си, съдът не взема предвид периода от 24.03.2022 г. до 09.06.2022 г. / следващата дата на очна ставка/ при извода си за неразумност на срока на ДП. Въпреки това, съдът съобразявайки, че огромна част от действията по разследването са извършени до м.07.2021 г., че прекратителното определение на наблюдаващия прокурор е отменено, че в периода от м.12.2021-м.12.2022 г. / без периода от 24.03.2022 г. до 09.06.2022 г. и 2 месец и половина, в които делото е било във

ВОП и ВПК/ не са извършени действията, които са указани от съда при упражняване на съдебен контрол по отношение на прекратяването, намира, че е налице продължаване на досъдебното производство в нера разумен срок.

В досъдебното производство се съдържат данни, че ищцата е депозирала искане за отвод на наблюдаващия прокурор, което обаче е разгледано в кратък срок – 14.12.20.12.2021 г., че ДП е било във ВКП, като с оглед постановленията от 25.05.2022 г. на разследващия прокурор и прокурорското постановление от 23.06.2022 г., то се е намирало там за около 1 месец, с оглед на което не се променя формирането от съда извод. От ДП може да се съди, че делото е било във ВОП и ВКП по жалби на Н. С. в период от месец и половина, в който не е било на разположение за извършване на действия по разследването и който не трябва да се отчита при извода за наличие на нарушения. След приспадане на срока от месец и половина общият извод на съда, че ДП е водено в нера разумен срок не се променя.

Налице е съдебна практика, според която извън срока, който се взема предвид, са забавянията, причинени от страната поради злоупотреба с право от нейна страна, недобросъвестно извършвани процесуалните действия, шиканене и използване на тактики за протакане, стига съдът да е предприел допустимите и възможни в конкретния случай процесуални действия за дисциплиниране/Решение № 306 от 22.10.2019 г. на ВКС по гр. д. № 4482/2017 г., IV г. о., ГК/, но в конкретния случай от материалите по ДП не може да се изведе извод за извършване от ищеца на действия с цел бавене на производството. С. е направила искания в хода на ДП, част от които са уважени- допускане на СОЕ; подала е жалба срещу прекратяването на ДП- която е уважена; упражнила е правото си да иска отвод на разследващия прокурор, без от ответника да е доказано, че това е направено с цел бавене на производството.

При изложеното до тук, съдът намира, че са налице предпоставките за уважаване на иска по основание.

По отношение на търпените вреди, причинно-следствената връзка и размера на обезщетението.

На първо място, съдът намира, за необходимо да посочи, че намира за неоснователни възраженията на ответника по чл.5, ал.1 и ал.2 ЗОДОВ, поради което обезщетението за което съдът ще достигне до извод, че е справедливо не подлежи на намаляване и не е недължимо.

Съгласно т.3 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК Ако единствен каузален фактор е поведението на пострадалия, държавният орган не отговоря. Ако само е допринесъл - обезщетението се намалява с оглед особеностите на всеки конкретен случай. В конкретния случай, съдът не намира, че има данни по делото единствено поведение на ищеца да води до продължаване на ДП нера разумен срок, с оглед на което не може да намери приложение чл.5, ал.1 ЗОДОВ. За да приложи чл.5, ал.2 ЗОДОВ съдът намира, че ищецът следва да е действал недобросъвестно при извършване на действия в хода на ДП. При формиране на преценката за продължаване на ДО нера разумен срок, съдът направи оценка на действията на С. в хода на ДП, с които намери, че тя е упражнявала законни права, с оглед на които няма основания за прилагане на разпоредбата на чл.5, ал.2 ЗОДОВ.

В конкретния случай ищцата поддържа, че неимуществените вреди се състоят в чувство на неефективност на държавните органи и недостатъчна справедливост; психически увреждания – станала е нервност, раздразнителност, страда от неравномерен и некачествен сън, загубила предишната си жизненост, затвърдило се чувството ѝ за безсилие.

Относно неимуществените вреди, съгласно практиката на ЕСПЧ, съществува силна, но оборима презумпция, че нера разумната продължителност на производството причинява такива. Размерът на неимущественото обезщетение се определя с оглед общия критерий за справедливост по чл. 52 ЗЗД, в смисъла разяснен с т. II от ППВС № 4/23.12.1968 г., като за база се вземат икономическите показатели и стандарт в страната, възприемането на понятието "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата; обезщетението не бива да служи за неоснователно обогатяване и се отчита, че осъждането (признаване факта на увреждащо поведение) само по себе си също има обезщетителен ефект за пострадалия. Доколкото принципът на справедливост изисква в най-пълна степен да бъдат обезщетени всички претърпени вреди, при определяне на размера на обезщетението по чл. 26 ЗОДОВ, следва да се съобразят освен релевантните за всяко увреждане

обстоятелства, още общата продължителност на производството и доколко то се явява над "разумния" срок, предвид спецификите на конкретния казус; ангажираността на страната в производството – брой участия в съдебни заседания, пътувания до съда; повлияло ли е и как воденото производство върху начина на живот на страната /жертва/; значението на делото за страната, вкл. видът и размерът на спорния имуществен интерес, предмет на забавеното производство; добросъвестността на увредения. Тежестта на горните обстоятелства, които не са и изчерпателно посочени, няма как предварително да бъде определена с обща значимост към всички случаи на определяне на окончателния размер на обезщетението по чл. 2 б ЗОДОВ. Съдът ги преценява с оглед конкретния спор да причини минимални или дори да не причини неимуществени вреди (настъпването им се презюмира, но оборимо)- Решение № 306 от 22.10.2019 г. на ВКС по гр. д. № 4482/2017 г., IV г. о., ГК.

Настоящият състав намира, че справедливото обезщетение е в размер на 750,00 лв.

За да достигне до този извод, съдът съобразява следното. При изложения извод за водене на досъдебното производство в нера разумен срок и съобразно липсата на фактическа и правна сложност съдът намира, че то е могло да приключи в рамките на около година и половина т.е. продължителността му над разумния срок е повече от една година.

Спазването на гаранцията за разглеждане на делата в разумен срок е с цел съхраняване на доверието на обществеността в правораздавателната система и възмездяване чувството за справедливост на страните в процеса, вкл. по отношение на пострадалите. Съдът приема, че ищцата е търпяла вреди под формата от разочарование от продължителността на производството и усещане за неефективност на разследващите органи, във връзка с липсата на своевременно разрешаване на случая. В тази посока са показанията на разпитаните свид. *** и свид. ***, които в тази част съдът дарява с доверие, тъй като с тях се доказват и презюмиращи се вреди.

Съществен критерий за определяне разумната продължителност на делото е и "значението на делото за лицето", което според практиката на ЕСПЧ не се преценява единствено, с оглед крайния резултат от производството, а често е свързана с предмета на делото. В хипотезата на неразумно продължило наказателно производство отговорността на държавата произтича от това, че производството е иницирано от държавното обвинение, което разполага с достатъчен ресурс (процесуални средства, и компетентни лица) да организира провеждането на наказателното преследване в разумен срок. Правото да се получи справедливост, възмездие и спокойствие, че виновните ще бъдат наказани е толкова по-интензивно засегнато, колкото по-значими са накарънените от престъплението права или критерият значение на делото за пострадалия, залогът за него, е ключов за спора. / Решение № 731 от 29.06.2021 г. на САС по в. гр. д. № 3795/2020 г./

С оглед така изложеното становище, което се споделя от настоящият състав, следва да се вземе предвид предмета на разследване – престъпление срещу собствеността, а не пряко срещу личността на ищеца, като стойността на отнетите вещи / при доказване на наличието на престъпление/ е между 700 лв. и 900 лв. / съгласно ОЕ в ДП- ниска стойност съобразно икономическите условия в страната от 2020 г., в рамките на една и половина минимална работна заплата спрямо момента на отнемане през 2019 г.- 560 лв./, като при определяне на обезщетение / в посока увеличение/ съдът взема предвид, че са касе за книги, чиито автор е починалия съпруг на ищцата, а тя самата е редактор-т.е. отнетите вещи са плод и на нейн труд. Съдът отчита, че ищецът е бил ангажиран неколкостранно с разпити / 2 разпита/ и една очна ставка в хода на ДП, предявено му е разследването и е демонстрирал ангажираност чрез депозиране на молба за събиране на доказателства и жалби.

Съдът не намира за доказани останалите твърдени от ищеца вреди – настъпила раздразнителност, безсъние и нервност, които да са в причинно-следствена връзка именно с процесното ДП. В частта, в която разпитаните свид. Йорданова и Недев сочат, че ищцата е станала раздразнителна, по-затворена, тревожна, че се притеснява ежедневно, че взема успокоителни и приспивателни, съдът не дава вяра на показанията. Следва в пълна степен да се съобразни чл.172 ГПК, като съдът намира, че и двамата свидетели са заинтересовани от изхода на спора, с оглед близката им родствена връзка с ищцата – тяхна майка и обстоятелството изложено от тях, че живеят в общо домакинство. Настоящият състав намира, че такова интензивно психическо въздействие върху ищцата не би могло да е в причинно-следствена връзка с воденото разследване по разглежданото ДП, като съобрази

посочения по-горе предмет на наказателното производство. При такива сериозни психологически промени, като изложените от свидетелите е логично ищцата да потърси специализирана помощ за каквито действия не са представени доказателства. Приемането на успокоителни и приспивателни не се доказва с писмени доказателства, т.е. гласните доказателства остават неподкрепени от други доказателства.

Предявеният иск следва да се уважи за 750 лв. и да се отхвърли за разликата над този размер до пълния претендиран размер от 5000 лв.

По разноските:

С оглед изхода на спора, направеното своевременно искане и представените доказателства, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сторените по делото разноси за заплатена държавна такса / по 10,00 / и адвокатско възнаграждение съразмерно с уважената част от иска, на осн. чл.10, ал.3 ЗОДОВ. Заплащането на адвокатско възнаграждение от 500 лв. се установява от представения договор за правна защита и съдействие, в който е отразено, че сумата е изцяло заплатена в брой при подписването му, в който случай договорът има характер на разписка съгласно разрешенията на т.1 от Тълкувателно решение 6/2012 г./. Съобразно изхода на спора, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 76,50 лв.

РЕШИ:

ОСЪЖДА *** представлявана от Главния прокурор ***, с адрес: гр.С*** **ДА ЗАПЛАТИ** на Н. И. С., ЕГН:*****, адрес: гр. *** сумата от **750,00 лв./ седемстотин и петдесет лева**/– обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в преживени душевни болки и страдания вследствие на неразумния срок на висящност на досъдебно производство 99/2020 г. по описа на 04 РУП при ОД на МВР –Варна, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба-14.04.2022 г. до окончателното ѝ заплащане **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над уважения размер от 750,00 лв. до пълния претендиран размер от 5 000 лв.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК *** представлявана от Главния прокурор*** с адрес: гр*** **ДА ЗАПЛАТИ** на Н. И. С., ЕГН:*****, адрес: гр. *** сумата от **76,50 лв.** / седемдесет и шест лева и 50 ст./– разноси в производството

Решението подлежи на обжалване пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____